

Насоки за провеждане на Инициатива за намаляване на административната и регулаторна тежест за бизнеса

Необходимост

Програмата на правителството на европейското развитие на България 2009 - 2013 г. съдържа редица мерки за подобряване на бизнес средата, включително чрез подобряване на регулаторната рамка.

Провеждането на инициативата е от важно значение за бизнеса и за изпълнението на Програма за по-добро регулиране 2010-2013 г. (актуализация).

Инициативата е пряко свързана с прилагането на измененията и допълненията на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност (ЗОАРАКСД), в сила от 20 май 2011 г. Той предвижда допълване на изискванията към административните органи за предоставяне на услуги по електронен път, облекчаване на условията за деклариране на някои обстоятелства при кандидатстване за лиценз, както и за разрешително за извършване на определени стопански дейности или еднократни сделки. Въвежда се задължение за всички административни органи, издаващи лицензи и извършващи регистрация да създадат и поддържат обособени раздели към публичните регистри, в които се вписват лицата, подали заявление за издаване на лиценз и заявления за регистрация, по реда на тяхното подаване. Предвижда се срок за привеждане в съответствие с изискванията на закона на информационните системи на органите, администриращи режимите и др.

Със закона беше въведено и изискване за приемане от Министерския съвет на Методика за определяне на разходоориентиран размер на таксите. С Постановление на Министерския съвет № 1 от 5 януари 2012 г., методиката беше приета, а административните органи са задължени в срок до 30 септември 2012 г. да внесат в Министерския съвет проекти на нормативни актове за промени в тарифите в съответствие с методиката. Промените следва да влязат в сила от 1 януари 2013 г.

Намаляването на административното регулиране и определянето на разходоориентиран размер на таксите е в съответствие с Целите на административната реформа до 2013 г.:

1. Оптимизиране на държавната администрация на централно и териториално ниво.
2. Утвърждаване на професионална държавна служба с възможности за по-добро заплащане и мобилност;
3. Повишаване ефективността на държавните институции;
4. Качествено административно обслужване и електронно правителство.

В изпълнение на тези цели бяха предприети редица инициативи, които направиха административната реформа много динамична. До края на 2011 г. основните ни усилия ни бяха концентрирани върху първите два приоритета – към оптимизация и реструктуриране на администрацията и към човешките ресурси в администрацията. В този период бяха реструктурирани или закрити общо 29 структури в централната администрация. Освен намаление на числеността на администрацията с приблизително 14% закриването и реструктурирането на администрации доведе до намаляване на общия брой на предоставяните административни услуги.

По втория ни приоритет бяха подготвени два пакета от мерки, насочени към утвърждаване на професионална държавна служба. Разработени бяха нов Класификатор на длъжностите в администрацията, както и нова система за оценка и нов модел за заплащане на служителите.

През 2012 г. приоритет на реформата ще бъдат мерките, насочени към качествено административно обслужване и подобряване на бизнес средата. В тази връзка стартира и Инициативата за намаляване на административната и регулаторна тежест за бизнеса

Описание:

I. Цел на инициативата: Премахване, опростяване и намаляване на административните пречки пред бизнеса, произтичащи от регулаторните режими.

II. Обект на прегледа

Регулаторните режими, администрирани от централната власт – близо 750 услуги по режими (лицензионни, разрешителни, регистрационни, удостоверителни, уведомителни).

III. Провеждане на инициативата

1. Прегледът започва с изготвяне на списък на всички регулаторни режими, възложени по силата на нормативен акт за администриране в системата на министерството. Списъкът може да бъде изготвен като от услугите в Списъка на унифицираните наименования на административните услуги се изберат само услугите за бизнеса. В случай, че при изготвянето на списъка, се констатира, че са налице режими, които не са вписани в СУНАУ следва да се предприемат действия за тяхното вписване. Същото се отнася до наименованията на услугите, чиито наименования, се различават – подава се заявление за промяна на наименованието в СУНАУ.

След изготвяне на списъка, услугите се приоритизират като се идентифицират най-често предоставяните услуги, респективно и най-често прилагани и най-важни регулаторни режими. Това са услуги с най-голям пряк или косвен ефект върху крайните потребители на услугата и върху икономиката обект на засилен обществен интерес. Наличната информация за честотата на предоставяне на услуги по регулаторните режими може да бъде взета от Списъка с унифицираните наименования на административните услуги. Приоритетно внимание се отделя на услугите по регулаторни режими от обхвата на Директива 2006/123/ЕО, хармонизирана в Закона за дейностите по предоставяне на услуги, които следва да бъдат електронно достъпни през Единния портал за достъп до електронни административни услуги, който изпълнява функциите на Единно звено за контакт за доставчиците на услуги.

2. Извършва се пълен преглед на всички регулаторни режими в системата на министерството като се набелязват следните мерки:

2.1. **Мерки за премахване на регулаторни режими, които пречат на предприемачеството и икономическия растеж.** Наред с премахването на регулирането могат да се въведат алтернативи на административното регулиране като например саморегулиране и съвместно регулиране, като се отчете натрупания до момента опит и последващите оценки на въздействието, изготвени за Закона за независимите оценители, на Закона за Камарата на строителите и на Закона за Камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране, както и оценката на въздействие на Закона за занаятите.

2.2. **Мерки за привеждане на режимите в съответствие с изискванията към режимите, регламентирани в ЗОАРАКСД** - (1) лицензионен и (2) регистрационен за извършване на стопанска дейност, (3) разрешение и (4) удостоверение или (5) получаване на уведомление за

извършване на отделна сделка или действие. Като резултат е необходимо да отпаднат всички режими, различни от посочените и процедурите за всеки режим да бъдат напълно съобразени с процедурите за съответния режим, регламентирани в ЗОАРАКСД. За целта всеки специален закон, въвеждащ регулация трябва да съответства на ЗОАРАКСД. В случай че се констатира наличието на лицензионни режими, които не са включени в приложението към чл.9а на ЗОАРАКСД е необходимо да се впишат, ако отговарят на условията за лицензионен режим или да се премахнат.

2.3. Мерки за намаляване на регулаторните разходи и **степената на държавна намеса**. Тези мерки включват идентифициране на регулации, за които може да се предложи промяна от по-тежък към по-лек режим, отчитайки т.н. ескалатор на регулаторните режими с преход по следната скала: лицензиране – разрешение – регистрация – уведомление – свобода.

2.4. **Мерки за намаляване на административната тежест и за облекчаване на процедурите**. Те могат да включват:

- Намаляване на документите, които се изисква да бъдат представяни при предоставяне на услугата чрез прилагане на принципа на служебното начало и осигуряване на служебен обмен на документи. Необходимо е предложенията да бъдат съобразени с мерките от плана към Програмата за по-добро регулиране;
- Намаляване на сроковете за предоставяне на услугата чрез подобряване на работните процеси и подобряване на вътрешноевропейската координация;
- Намаляване на цената на услугата. Необходимо е да се постигне обвързаност на българските регулаторни режими с европейските директиви и регламенти и сближаване с добрите европейски практики за качествено регулиране на най-ниска цена.
- Опростяване на процедурите по предоставяне на услугата;
- Създаване на възможности за предоставяне на комплексни административни услуги на гражданите и бизнеса;
- Подобряване на последващия контрол и инспекционната дейност.

Подготовка на доклад

Въз основа на проведенния преглед се подготвя доклад, който съдържа:

- Цел и задачи на прегледа
- Конкретни предложения за намаляване на административната и регулаторна тежест за бизнеса. Предложенията следват структурата и съдържанието на т.2.1 до 2.4.
- План за изпълнение на предложенията в доклада.

Докладът, заедно с плана се представя на Съвета за административната реформа за одобрение.

За наблюдение на изпълнението се прилагат следните индикатори:

- Брой предложения за премахване регулаторни режими;
- Брой предложени за облекчаване регулаторни режими;
- Брой намалени документи за реализиране на услугата;
- Брой намалени дни за реализиране на услугата;
- % намаление на таксата/цената за услугата;

V. Екип

1. За провеждане на прегледа се създават екипи за всяко министерство. Те се състоят от:

Ръководител:

Заместник- министър – член на Съвета за административната реформа

Членове:

- експерти от съответното министерство (от звената осъществяващи регулаторна дейност и административно обслужване, стратегическото звено, информационни технологии и други), компетентни по направленията на прегледа.
- експерти от административните структури към министъра
- представители на заинтересованите неправителствени, браншови и работодателски организации.

2. Екип за изготвяне на предложения за бързи победи

Съветът за административната реформа създава работна група със задача координация и съдействие на прегледите в министерствата и изготвяне на предложения за бързи победи. Експертите идентифицират конкретни проблеми и изготвят предложения за промяната им. Работната група инициира промени по предложения на представители на неправителствени, браншови и работодателски организации, публикации и коментари в медии и др.

Екипът се състои от експерти от:

- Секретариата на Съвета за административната реформа на Министерския съвет;
- дирекция „Стратегическо развитие и координация” на Министерския съвет;
- дирекция „Бизнес среда и политика за малките и средни предприятия” на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма;

Експертната работна група е постоянно действаща за периода 15 март – 15 октомври.

Съветът контролира изпълнението на решенията като изисква периодична информация от заместник- министрите, които са членове на Съвета.

VI. Времеви график

1. 1 март - 15 март - създаване на работни групи за провеждане на прегледа по министерства и екип за изготвяне на предложения за бързи победи

2. 15 март – 1 юни 2012 г. – провеждане на прегледи по министерства

3. 1 юни – 30 юни 2012 г. – представяне на доклади с предложения от работните групи, одобряване на докладите от САР и внасяне на обобщен план за действие за приемане от Министерския съвет.

4. 1 юли - 15 октомври 2012 г. – изготвяне на проектите на нормативни актове за оптимизиране на режимите и внасянето им в Министерския съвет.

VII. Очаквани резултати

1. Привеждане на режимите в съответствие със ЗОАРАКСД

2. Премахване на регулаторни режими, които пречат на предприемачеството и икономическия растеж.

3. Въвеждане на алтернативи на административното регулиране като саморегулиране и съвместно регулиране.

4. Намаляване на регулаторните разходи за административните органи и за бизнеса и степента на държавна намеса.

5. Намаляване на административната тежест и облекчаване на процедурите, включващи намаляване на документите, намаляване на сроковете, намаляване на цената;

6. Опростяване на процедурите

7. Подобряване на последващия контрол и инспекционната дейност.